

Peter Olsen (Inuit Ataqtigiit)
Inatsisartunut ilaasortaq

Brevdato: 05-02-2016
Sags nr. 2015 - 17711
Dok. nr. 1938538

§ 37 naapertorlugu apeqqummut 300-mut akissut: Namm Oqartussani oqaativut peol Apeqquteqaat

Asasara Peter Olsen

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussani direktørit direktørilla tullersortaasa amerlassusii, Namminersorlutik Oqartussani atorfinitsitsisarnermut politik, kiisalu direktørit taakkulu tullersortaasa kalaallisut danskisullu pisinnaasaqarnerulersinneqarnissaannut suliniutit pillugit sisamanik Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutinnut akissutikka ataani tullerriaarlutik allassimapput.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Namminersorlutik Oqartussaqaarfiup iluani (allaffissuarmi) pisortat pisortallu tullersortaat qassiuppat?

a. Taakkunannga qassit marluinnik oqaaseqarpat, tassalu kalaallisut danskisullu?

Namminersorlutik Oqartussat Qitiusumik Allaffeqarfianni pisortat marluupput pisortanulli tullersorteqarani. Aammattaaq Naalakkersuisoqarfinnut pisortat quliupput.

Marluinnik oqaaseqarnermi pineqarpoq oqaatsit pineqartut atorlugit oqalussinaneq allassinnaanerlu. Aaqqissuusaaanermi ilisimaneqarpoq pisortat naalakkersuisoqarfinnullu pisortat ilaat danskisut kalaallisullu nikerartumik qaffasissusilimmik oqalussinnaasut, marluinnilli oqaaseqartuuneri oqaatigineqarsinnaanngilaq, kiisalu apeqqummi 2 a-mi akissutit pissarsiarineqartut tamanna sillimaffigalugu paasineqassapput.

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmi sulisut oqaatsitigut pisinnaasaat, kiisalu oqaatsit allattariarsornikkut oqaluttariarsornikkullu qanoq qaffasitsigisumik pisinnaaffigineqarneri pillugit paasissutissat nalunaarsorneqarneq ajorput taamaattumillu apeqqut 1.a. annerusumik akineqarsinnaanani.

2. Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaanni pisortat pisortallu tullersortaat qassiuppat?

a. Taakkunannga qassit marluinnik oqaaseqarpat, tassalu kalaallisut danskisullu?

Mittarfeqarfiit: Pisortat sisamat, taakkunannga qulaani nassuiaatigineqartumut tunngatillugu marluinnik oqaaseqartuulluni.

KNR: ¼-2016-imit pisortaq ataaseq pisortallu tullersortaa ataaseq Pisortaq marluinnik oqaaseqartuuvoq.

Asiaq: Pisortaq ataaseq pisortallu tullersortaa ataaseq Pisortaq ilaannakortumik marluinnik oqaaseqarpoq.

Nukissiorfiit: Nukissiorfinni pisortat sisamat taakkulu tullersortaat. Oqaatsitigut pisinnaasat nalunaarsorsimangillat.

Apeqqummut 2-mut, ”Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaanni pisortat pisortallu tullersortaat qassiuppat? ” aamma ”Taakkunannga qassit marluinnik oqaaseqarpat, tassalu kalaallisut danskisullu?” kiisalu apeqqummut 3-mut, ”Namminersorlutik Oqartussaqaarfiup iluani (allaffissuarmi) aammalu Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaani atorfinitsitsinermut politikkeqarpa” akissutitut Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani siulersuisunut allattoqarfik ingerlatseqatigiiffinnit namminersorlutik oqartussanit pigineqartunit attuumassutilinnit paasissutissanik pissarsiniarsimavoq.

”Royal Greenlandip pisortaata oqaatigaa;

”Danskisut tuluttullu oqallorippunga, franskisut svenskisullu oqalulluarsinnaallunga, kiisalu tyskisut oqallorlullunga. Kalaallisut oqalunneq ajorpunga. RG-mi pisortanut tullersorteqanngilaq.

Kalaallit Nunaanneersunik aqutsisoqarnissaq pileriginerujaannarparput taamaattumillu ikittuinnarnik tikisitanik sulisoqarluta (ataatsip tallimallu akornanniikkajuttarput). Kalaallit Nunaanneersunit taakkunannga amerlanerpaat kalaallisut danskisullu oqaluttarput, illoqarfilli avataanni tunisassiorfinnut pisortat kalaallisuinngajak oqalunnerusarput, kiisalu teknikimut aningaasaqarnermullu tunngasuni aqutsisut ilaat danskisuinngajak oqaluttarlutik.

”Greenland Oil Spill Responsemitt oqaatigineqarpoq;

Greenland Oil Spill Responsep pisortaa marluinnik oqaaseqartuunngilaq, ingerlatseqatigiiffimmi pisortanut tullersorteqanngilaq.

Greenland Oil Spill Response oqaatsitigut pisinnaasanut tunngatillugu atorfinitsitsinermut politikilorsimangilaq oqaatsitigulli pisinnaasaqarnissaq pingaartillugu, taamaattorli suliatigut pisinnaasat pingaartinneqarnerupput. Greenland Oil Spill Responsemi sulisunit 2,5-iusunut marluk marluinnik oqaaseqartuupput, ingerlatseqatigiiffimmi uuliaarluernermik akiuiniat kajumissutsimik piffissap ilaani sulisinnaasut amerlanersaat aamma marluinnik oqaaseqarput. Kajumissutsimik piffissap ilaani sulisinnaasunik atuartsineq tamatigut kalaallisut danskisullu pisarpoq, taamatullu

aamma internetikkut nittartagaq suliffeqarfillu pillugu paasissutissat kalaallisut, danskisut tuluttullu suliarineqartarlutik.

”NUNAOIL-imit oqaatigineqarpoq;

NUNAOIL A/S ataatsimik pisortaqarpoq pineqartorlu nassuiaatigineqartoq naapertorlugu marluinnik oqaaseqartuuvoq.

Atorfinitsitsinerermut politikimut tunngatillugu NUNAOIL A/S-ip sulisunut najoqqutassiaani imm. 1 innersuussutigineqarpoq.

I. Atorfinitsitsinerermut tunngasut

NUNAOIL Kalaallit Nunaanni uuliasiornermik ingerlatseqatigiiffiuvoq, kiisalu sulisunik pikkorissunik piginnaasalinnillu sulisoqarusuttoq sulisorinniinnarusuttoq. Sulisussarsiortarneq suliffeqarfimmi atorfinitsitseriaaseq naapertorlugu pisarpoq, ilaatigut Kalaallit Nunaanni nunallu avataani tusagassiorfinni assigiinngitsuni atorfinnik allagarsiuksinikkut. NUNAOIL-imi atorfinittoqarsinnaanngilaq, atorfik allagarsiuksimangippat. Taamaaliornikkut ingerlatseqatigiiffiup suliat suliarinerani peqataasinnaassuseq pillugu ajornartorsiutit millisarniarpai.

Ilaquttanik qanigisanik taakkulu aappaannik inooqatigisaannilluunniit, tassa meeraannik, ukuaannik/ningaavinik ernuttanik kiisalu sulisuusup qatannigutaanik, aappaannik inooqataanilluunniit sapinngisamik atorfinitsitsinaveersaartoqassaaq. Tamanna ajornarpat atorfinitsitsineq attuumassuteqarpallaarnermut tunngatillugu tunngaviit atuuttut naapertorlugit piuaannassaaq. Tassa imaappoq atorfinitsitsinertaani kiisalu sulinerermut atatillugu sulisuusumut ilaqaataasoq pineqartumi tassani atorfinitsinneqarpat tamatuma ajornartorsiutit nassatarisinnaasai pingaartinneqassapput.

Tele-Postimit oqaatigineqarpoq;

Matumuuna TELE Greenlandip 2009-mit nalunaarusiaa TELE-mi maannamut siunissamilu kalaallinik sulisoqarniarnermut tunngatillugu ilanngussatut nassiunneqarpoq.-

TELE-POST-ip- aqutsisut kalaalerpassuit maanna TELE-mi tamani tamaani atorfeqartuusut tulluusimaarutigai, pingaartumillu tunaartaqarluni suliniarnerup Kalaallit Nunaanni avataanilu suliffeqarfimmut sulisussarsiortarnermik nassataqarsimanera paasillugu nuannaarutigaarput. Ullumikkut aalajangersimasumik atorfeqartuusunit quliusunit qulingiluat Kalaallit Nunaannut atassuteqarput, taakkulu 80 %-ii kalaallisut oqaaseqartuullutik. Eqimattani "pingaarnertut" aqutsinermi arfineq pingasunit arfineq marluk Kalaallit Nunaannut atassuteqarput taakkunanngalu marluk kalaallisut oqaaseqartuullutik.

Greenland Holdingimit oqaatigineqarpoq;

Greenland Holdingimi pisortaaneq kalaallisut oqalussinnaavoq. Kalaallinit/danskinit kingoqqisuuvoq.

Greenland Holdingimi suliffeqarfissuarmi (Greenland Business aamma Greenland Venture ilanngullugit) pisortatigoortumik atorfinitsitsisarnermut politikeqanngilaq. Piginnaasaq ujjartorneqartoq atorfinitsitsisarnermut aallaaviusarpoq. Kalaallisut oqaatsitigut pisinnaasat pingaartinneqartarput, ima paasillugu qinnuteqartut assigiinnik piginnaasaqartillugit kalaallisut oqaasilik salliutinneqartarluni.

Sikukimit oqaatigineqarpoq;

Sikuki ataatsimik pisortaqarpoq kalaallisut danskisullu marluinnik oqaaseqartuunngitsumik.

Sikuki atorfinitsitsisarnermut politikiliorsimannngilaq.

Royal Arctic Linemit oqaatigineqarpoq;

RAL-imi pisortat: Ataaseq, taakkunannga arlaannaalluunniit marluinnik oqaaseqartuunatik (kalaallisut oqaatsit atoqqinneqaleruttorput.)
Qullersatut aqutsisut tamarmiusut: Aqutsisut qulit (pisortat ilanngullugit).
Taakkunannga pingasut marluinnik oqaaseqartuupput.

Atorfinitsitsisarnermut politik piginnaasat naapertorlugit atorfinitsitsisarnermik tunngaveqarpoq.

KNI-mit oqaatigineqarpoq;

KNI A/S-imi pisortaaneq marluinnik oqaaseqartuuvoq.
Pilersuisumi niuertarfinnut arlariiaanut pisortaq danskisut oqaaseqarpoq.
Polaroilimi nukissiornermut pisortaq danskisut oqaaseqarpoq.
KNI A/S-imi immikkoortortani assigiinngitsuni pisortat sinneri: Sisamat danskisut oqaaseqartuupput sisamallu marluinnik oqaaseqartuullutik.

INI-mit oqaatigineqarpoq;

INI pisortaaneqarpoq danskisut oqaasilimmik, sullitanut pisortaq marluinnik oqaaseqartuusoq, kiisalu aningaasaqarnermut pisortaq danskisut oqaasilik. INI assigiinngiaartitsinissamik politikeqarpoq, sulisut aqutsisullu assigiiaannginnerat angusarissaarnerunermik kinguneqartussaasoq ingerlatseqatigiiffimmit upperineqarmat. Taamaalliluni aqutsisut suaassusiisa agguataarsimanagerat (pisortani aqutsisunilu), sulisut

najukkamiittut sulisullu kalaallisut oqaasillit pillugit aqutsisut ukiumoortumik nalunaarusiaanni nalunaarusiorneqarput.

INI siulersuisunit akuerisaasumik sulisoqarnermut politikeqarpoq, sulisussarsiortarnermut atorfinitsitsisarnermullu najoqqutassiorfiusumik. Tassani allassimavoq suliatigut inuttullu piginnaasat saniatigut marluinni oqaaseqartuuneq immikkut piginnaasatut isigineqartoq.

Illuummit oqaatigineqarpoq;

Illuut A/S-imi pisortaq ataasiuvoq marluinnik oqaaseqarluni. Pisortamut tullersorteqanngilaq.

Great Greenlandimit oqaatigineqarpoq;

Great Greenland aaqqissugaaneeqqatut ataasiinnarmik pisortatut qulequtalimmik sulisoqarpoq taannalu danskisut oqaaseqartuuvoq. Aqutsisut tamaasa qimerluussagaanni oqaatsitigut ima agguataarsimapput:

- Tuniniaanermut pisortaq: Oqaatsit kalaallisut/danskisut
- Qitulisaanermut tunisinermullu pisortaq: Oqaatsit kalaallisut/danskisut
- Immikkoortiterinermut pisortaq: Oqaatsit kalaallisut
- Aningaasaqarnermut pisortaq: Oqaatsit danskisut
- Pisortaaneq: Oqaatsit danskisut

Great Greenland piginnaasat aallaavigalugit atorfinitsitsisarpoq. Suliffeqarfik sineriak atuarlugu piniartorpassuarnik suleqateqartuummat atorfinnik piniartunik attaveqarfiusunik inuttaliinermi kalaallisut oqaluttarnissap piginnaasaqarfiginissaa pingaaruteqarpoq.

Air Greenlandimit oqaatigineqarpoq;

Air Greenlandip aqutsisui qullersaasut maanna tassaapput pisortat tallimat. Taakkunannga pisortat sisamat nunatsinneersuupput, ukiut arfineq marluk sinnerlugit Nunatsinni najugaqareersimagamik. Pisortanit tallimaasunit ataaseq kalaallisut danskisullu pisinnaavoq.

Visit Greenlandimit oqaatigineqarpoq;

Visit Greenlandimi pisortaq danskisut/tuluttut oqaaseqartuuvoq. Sulisunit tamarmiusunit arfineq marluk kalaallisut oqaaseqartuupput.

Visit Greenland immikkut piginnaasalinnik atorfinitsitsisarpoq. Atorfinitsitsinerni pingaarnertut piumasaqaataapput suliatigut piginnaasat, taamaattorli nunatsinni najugallit tuluttut/kalaallisut oqaatsitigut piginnaasallit piumaneqarnerupput.

3. Namminersorlutik Oqartussaqaarfiup iluani (allaffissuarmi) aammalu Namminersorlutik Oqartussat suliffeqaarfiutaani atorfinitsitsinermut politikkeqarpa?

a. Taamaattoqarpat politikki qanoq ittoq ingerlanneqarpa?

Aap, atorfinitsitsisarneq pillugu kaajallaasitaqarpoq sulisussarsiortarnermullu politikeqarluni Namminersorlutik Oqartussat Qitiusumik Allaffeqarfiannut atuuttunik. Uppernarsaatit ilanngussatut ilanngunneqarput.

Mittarfeqaarfiit aamma Nukissiorfiit atorfinitsitsisarneq pillugu kaajallaasitaq Qitiusumik Allaffeqarfimmut atuuttoq malittarpaat.

KNR-imi marluinnik oqaaseqarnissaq pisortatut pisortallu tullersortaatus atorfinnik inuttaliinermi siunissami piumasaqaataasassaaq.

Asiami atorfinitsitsinermut politik ilanngussaq 4-mi allaaserineqarpoq. Siunissami qinnuteqartoqartillugu www.suli.gl-ip atorneqartarnissaa ilisimatitsissutigineqarpoq.

4. Namminersorlutik Oqartussaqaarfiup iluani (allaffissuarmi) aammalu Namminersorlutik Oqartussat suliffeqaarfiutaani pisortaasut pisortanullu tullersortaasut amerlanerpaartaasa kalaallisut qallunaatullu oqalussinnaasuunissaat angujumallugu Naalakkersuisut qanoq iliuuseqarpat?

Oqaatsit pillugit politik Qitiusumik Allaffeqarfimmut atuuttoq naapertorlugu sulisup oqaatsinik atuartinneqarnissamik kalaallillu kulturiannut, oqaluttuarisaanerannut inuiaqatigiinnilu pissutsinut akuliutsinneqarnissamik pisariaqartitai pillugit sulisitsisoq sulisumik immikkut inuttullu oqaloqateqartussaavoq.

Kalaallit Nunaanni najugaqavissut tamarmik pisinnaatitaapput kalaallisut danskisullu, kiisalu nunani tamalaani oqaatsinik atugaasunik ilikkarnissamut, oqalunnikkut allannikkullu, tassuunakkut inuiaqatigiinni inuunermut peqataasinnaaqqullugit ilitsoqqussaralugulu oqaatsiminnik atuisinnaallutillu ineriartortitsisinnaaqqullugit.

Ataani allasimasunut aningaasalersuineq aallaavittut qitiusumik ilinniartitaanermut toqqortat Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmit aqunneqartut aqqutigalugit isumagineqartarput. Pikkorissarnissanut peqataanissat tamatigut pisortaasunut ataasiakkaanut isumaqatigiissutigineqartassapput ingerlatsineq eqqarsaatigalugu.

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik Qitiusumik Allaffeqarfimmi sulisunut ukiumut arlaleriarluni kalaallisut danskisullu qaffasissutsini arlalinni pikkorissartitsinissamik neqerooruteqartarpoq.

Matumani takutinneqartut saniatigut kissaateqartoqarpat tamakku ataasiakkaarlugit pisortanut ataasiakkaanut isumaqatigiissutigineqassapput susassaqaarfiillu/immikkoortortallu ataasiakkaat namminneerlutik missingersuutaat aqqutigalugit aningaasalersorneqarlutik.

Nukissiorfinni oqaatsinut politikeqarpoq oqaatsinik pikkorissarnikkut oqaatsinik (danskisut kalaallisullu) sapinngisaqalernissaq kaammattuutigineqartarluni.

Asiami oqaatsinut tunngasuni suliniutit ilanngussaq 5-imi allassimapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Randi Vestergaard Evaldsen

Ilanngussaq:

1. Oqaatsinut politik Qitiusumik Allaffeqarfik
2. Atorfinitsitsisarneq pillugu kaajallaasitaq Qitiusumik Allaffeqarfik
3. Sulisussarsiortarnermut politik Qitiusumik Allaffeqarfik
4. Asiaq kap.7 atorfinitsitsineq
5. Asiaq kap. 6.02 Oqaatsinut politik
6. TELE Post, kalaallinik sulisoqalernissaq pillugu nassuiaat